

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndc/4/2025
Identifikačné číslo spisu:	3822202435
Dátum vydania rozhodnutia:	20.02.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:3822202435.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci výkonu rozhodnutia vo veci maloletých detí F. R., narodenej I. a Y. R., narodenej I., bývajúcich u otca, v konaní zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, detí rodičov - matky U. K., narodenej I., trvale bytom S., právne zastúpenej advokátom JUDr. Ing. Michalom Mladým, so sídlom Bojnice, Prievidzská 254/26 a otca E. R., narodeného I., trvale bytom X., právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Martinkovič, LL.M., s. r. o., so sídlom Bratislava, Tomášikova 30, IČO: 56 455 496, o návrhu oprávnenej matky na nariadenie výkonu rozhodnutia, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 10Em/1/2024, o návrhu matky na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Vec vedenú na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 10Em/1/2024 p r i k á z u j e Okresnému súdu Galanta.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky návrh na prikázanie sporu Okresnému súdu Galanta podľa § 39 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) z dôvodu vhodnosti, ktorý podala matka. Svoj návrh odôvodnila tým, že v obvode Okresného súdu Galanta sa nachádza súčasné bydlisko maloletých detí a je dostupnejším súdom aj pre prípadné uskutočnenie výkonu rozhodnutia v prípade, že bude súdom nariadený. Oprávnená matka poukázala aj na to, že trvalo žije v F. a na Slovensko dochádza len za účelom realizácie styku s maloletými deťmi. V okrese Prievidza nemá žiadnych príbuzných, ani blízke osoby a dochádza tam len kvôli súdnym pojednávaniam v prejednávanej veci. Z hľadiska hospodárnosti konania by bolo aj pre oprávnenú z finančných i časových dôvodov vhodnejším riešením zúčastňovať sa pojednávaniu vo veci na pre ňu dostupnejšom súde, ktorým je Okresný súd Galanta. Poukázala aj na to, že najbližších príbuzných má v obci X., kde žijú maloleté deti s otcom a do tejto obce jej chodia aj poštové zásielky. V obci žije jej stará matka, matka a aj jej blízka rodina.

2. Povinný otec i kolízny opatrovník s návrhom oprávnenej matky na prikázanie sporu Okresnému súdu

Galanta z dôvodu vhodnosti súhlasili, vzhľadom na to, že otec s deťmi sa zdržiava v obci X., okr. Y. (č. l. 262, č. l. 244).

3. Konanie v rámci výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých je upravené Civilným mimosporovým poriadkom (ďalej len „CMP“).

4. Podľa § 2 ods. 1 CMP platí, že na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže CMP vo vzťahu k možnosti prikázania veci z dôvodu vhodnosti, okrem práva vyjadriť sa k návrhu na prikázania veci tých účastníkov, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu (§ 4 CMP), neustanovuje inak, treba na danú vec aplikovať ustanovenie CSP o prikázaní veci inému súdu.

5. Podľa § 39 ods. 2 a 3 CSP, na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Prievidza) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Galanta). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“).

6. Podľa § 371 ods. 1 CSP, na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom.

7. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania, či účastníka civilného mimosporového konania, na zákonného sudcu (Čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového (mimosporového) konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

8. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných subjektov konania.

9. Špecifiká daného prípadu delegáciu veci odôvodňujú. Skutočnosť, že maloleté deti majú bydlisko v obci X. (viď lustrácia v Registri obyvateľov z 23. januára 2025), že navštevujú Základnú školu v obci Y. (správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo 16. októbra 2024, č. l. 225), pričom obe obce sa nachádzajú v okrese Y., sú dôležitými dôvodmi, pre ktoré je vhodné prikázať spor Okresnému súdu Galanta, do obvodu ktorého územie okresu Y. spadá. Fakt, že matka navrhla prikázať spor súdu, v obvode ktorého maloleté deti majú bydlisko a navštevujú školu znamená, že všetky okolnosti veci odôvodňujú vhodnosť prikázania veci na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Galanta. Zároveň zohľadnenie okolností svedčiacich v prospech návrhu oprávnenej matky nebude mať negatívny dopad na povinného otca, keďže rovnako ako maloleté deti má bydlisko v obci X. a s návrhom matky rovnako ako kolízny opatrovník súhlasil. Najvyšší súd je súčasne toho názoru, že neexistuje dôvod objektívne predpokladať, že by delegácia spôsobila menej hospodárne konanie, prípadne pomalšie alebo po skutkovej stránke menej spoľahlivé posúdenie opodstatnenosti návrhu matky na výkon rozhodnutia, práve naopak, vzhľadom na skutkové okolnosti by malo byť konanie na Okresnom súde Galanta hospodárnejšie, rýchlejšie a spoľahlivejšie.

10. Najvyšší súd preto dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP a návrhu vyhovel.

11. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.